

Løft af faglighed og kvalitet på sociale tilbud ved krav om autorisation af ledere

Der er løbende i pressen eksempler på historier om sociale tilbud, der ikke har haft den rette faglighed og etik til at løfte den opgave, de skulle, over for sårbare og udsatte børn og voksne. Tilbud, hvor forråelsen har hersket. Det fører til hændelser, hvor pårørende, tidligere beboere og tidligere medarbejdere beretter om manglende faglighed, uhensigtsmæssig adfærd og forrået kultur.

Dykker man ned i sagerne med et fagligt blik, bliver det tydeligt, at ledelsessvigt i langt de fleste tilfælde er en blandt flere forklaringer, og at ledelsen har manglet de rette faglige og ledelsesmæssige kompetencer til at drive et socialt tilbud og derudover ikke har formået at modarbejde forråelse blandt medarbejderne.

I dag stilles der ikke særlige faglige uddannelsesmæssige krav til ledere på sociale tilbud, og muligheden for at fratage en leder retten til at lede et socialt tilbud i 5 år, har ikke fokus på at sikre og øge ledelsesfaglige kompetencer, ligesom det ikke forebygger ledelsesmæssige svigt.

LOS har derfor i regi af Sammen om handicap stillet forslag om autorisation af ledere på sociale tilbud. Der var her generel enighed blandt parterne om, at der er behov for både at styrke ledelsen men også at videreudvikle ledelsesfagligheden på sociale tilbud, og SL og Socialrådgiverne støttede konkret forslaget om en autorisation af ledere. I handicapaftalen fra maj 2024 kom forslaget om en autorisation dog ikke med. I stedet er det aftalt, at der skal stilles uddannelsesmål for sociale tilbud. LOS arbejder dog videre for en autorisation af ledere på sociale tilbud.

Forslag om autorisation af ledere på sociale tilbud

Forslaget om autorisation af ledere på sociale tilbud skal ses i tæt sammenhæng med tanker om at etablere et mere risikobaseret tilsyn, hvilket vil skabe behov for et styrket ledelsesmæssigt fokus på sociale tilbud, ligesom en autorisation vil sikre både en højere men også konkret en øget ledelsesfaglighed på sociale tilbud. Ikke mindst vil en autorisation medføre en større risiko for en leder, hvis man ikke lever op til de faglige krav, herunder sikrer et arbejdsmiljø, der modarbejder forråelse.

Konkret foreslås en model, hvor en autorisation opnås gennem en specifik efteruddannelse for socialpædagoger og andre relevante faggrupper på en professionshøjskole. Uddannelsen skal have et omfang af 10 ECTS-point og indeholde undervisning i såvel ledelse som forebyggelse af forråelse, og uddannelsen skal munde ud i en autorisation som leder på sociale tilbud. Det skal efter en indfasningsperiode været et krav, at ledere på sociale tilbud er autoriserede, og der følger ligeledes heraf, at man vil kunne miste sin autorisation, hvis et tilbud lukkes grundet omfattende svigt.

Det foreslås, at kravet om autorisation i første omgang knyttes til ledere på de tilbud, der i en specialeplan defineres som højt specialiserede eller er døgntilbud. Det foreslås derudover, at det nævn, der skal kunne fratage en autorisation, lægges i Socialtilsynet, der i dag ligeledes har mandatet til at fratage en leder retten til at lede et socialt tilbud i 5 år ved dårlig økonomisk ledelse. Nævnet kan med

fordel etableres med inspiration fra Psykolognævnet, der i dag udsteder autorisation til psykologer pba. uddannelses- og erfaringsmæssige kriterier.

Forventede udgifter til autorisationsordning

Uddannelsen foreslås at have et omfang af 10 ECTS-point på en professionshøjskole. Den estimerede pris på uddannelsesforløbet udgør 23.400 kr., hvoraf 1.400 kr. er statsbidrag. Døgninstitutionerne, i form af børne- og ungehjem, botilbud og botilbudslignende tilbud, udgjorde pr. 27. oktober 2024 1.950 offentlige (1.010) og ikke-offentlige (940) sociale tilbud. Hvis autorisationsordningen indføres, så alle ledere på døgninstitutionerne skal gennemføre uddannelsen, så vil de samlede udgifter til uddannelse være 45,6 mio. kr., hvoraf statsbidraget er 2,7 mio. kr. Givet fordelingen af offentlige og ikke-offentlige døgninstitutioner vil 23,6 mio. kr. gå til uddannelse af ledere på offentlige døgninstitutioner og 22,0 mio. kr. på ikke-offentlige døgninstitutioner. Disse udgifter skal ses som en opkvalificerende engangsudgift.

Autorisationsordningen vil samtidig medføre løbende udgifter. LOS stiller forslag om nedsættelse af et nævn på fire årsværk; én leder og tre medarbejdere. Et nævn af den størrelse forventes at koste 2,8 mio. kr. om året. Derudover er det forventeligt, at der vil være løbende udskiftning af lederne på døgninstitutionerne. Ved et konservativt skøn på 25 pct. udskiftning vil kravet til uddannelse medføre årlige udgifter på 11,4 mio. kr., hvoraf 5,9 mio. kr. går til uddannelse af nye ledere på offentlige døgninstitutioner og 5,5 mio. kr. til ikke-offentlige døgninstitutioner.

Samlet set forventes autorisationsordningen altså at være forbundet med en engangsudgift på 45,6 mio. kr. og løbende udgifter på 14,2 mio. kr. om året (2024-priser). Til sammenligning forventes initiativet om effektivisering af socialtilsynet at nedbringe udgifterne med ca. 81 mio. kr. om året.